

ประเด็นทางสังคมและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา
สาขาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
Social and Ethical Issues in Department of Information system
Faculty of Business Administration Rajamangala
University of Technology Srivijaya

กัญธรรมา สุขแก้ว¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเด็นทางสังคมและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักศึกษา ในสาขาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา จำนวน 248 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ การทดสอบ t – test (Independence Sample Test)

ผลการศึกษาพบว่า

กิจกรรมที่นักศึกษามักทำบนอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ การ Update เฟสบุ๊ก มากที่สุด 85.5% รองลงมาคือดูหนังดูละคร 76.1% ค้นหาความรู้ในเรื่องที่สนใจ 75.4% สืบค้นข้อมูล 74.1% และสนทนาค้นหาเพื่อน 70.4% ตามลำดับ ส่วนสื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ Facebook 95.6% รองลงมาคือ Line 61.1% และ YouTube 49.6% ตามลำดับ ข้อคำถามปลายเปิดให้นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องเรื่องสิทธิ์และความเป็นส่วนตัว การไม่ละเมิดสิทธิ์ส่วนบุคคล การใช้งานที่สร้างสรรค์ ไม่สร้างความเสียหาย ไม่ใช้วาจาหยาบคาย ไม่โพสต์ภาพลามกอนาจาร หรือทำสิ่งผิดกฎหมาย เป็นต้น ส่วนประเด็นทางสังคมและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แบ่งเป็นข้อคำถามในด้านบวกและลบ พบว่า ในด้านบวก นักศึกษามักใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.34 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 อยู่ในระดับมาก และ ตามด้วยการใช้ถ้อยคำที่สุภาพสร้างสรรค์ในการสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก ส่วนแบบสอบถามที่ถามความคิดเห็นหรือประเด็นในด้านลบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพบเห็นการใช้โปรแกรมละเมิดลิขสิทธิ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การพบเห็นการใช้วาจาจาบจ้วงล่วงเกิน หรือหยาบคายต่อกัน มีค่าเฉลี่ย 3.71 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ตามด้วย การพบเห็นการใช้คอมพิวเตอร์ในการกลั่นแกล้งหรือใส่ร้ายกัน มีค่าเฉลี่ย 3.65 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ด้านการเปรียบเทียบความแตกต่างต่อประเด็นทางสังคมและจริยธรรม โดยจำแนกกลุ่มเพศหญิงชาย พบว่า การใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ การพบเห็นโปรแกรมละเมิดลิขสิทธิ์ การพบเห็นการเล่นการพนัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีระดับการพบเห็นในประเด็นดังกล่าวสูงกว่าเพศหญิง ส่วนปัญหาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ยังให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน เพศหญิงมีระดับการพบเห็นสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05.

คำสำคัญ: ประเด็นทางสังคม, จริยธรรม, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำ สาขาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ABSTRACT

The purpose of this research is to study social and ethical issues in the use of information technology on the student of information system department, business administration faculty, Rajamangala University of technology. The sample consisted of 248 students by simple random sampling. The instrument used in this study was a questionnaire to ask about social and ethical issues in the use of information technology. The statistics based on the data analysis include: Percentage, Mean, Standard Deviation, t- test Independence Sample Test.

The findings were as follow :

Activities that students often to do on the Internet is to Update Facebook 85.5%. The second is to see a movie 76.1%, Search for knowledge of interest 75.4%, Data search 74.1%. Chat discussion and find friends 70.4% respectively. The most popular social media is facebook. 95.6% ,the second is Line 61.1% and YouTube 49.6% respectively. Expression with an open-ended question gives students the importance in about rights and privacy, not a violation of human rights, non-verbal rude, doesn't post pornography or made illegal. The opinion on the social and ethical issues in the use of information technology is in the positive. A student often use the Internet as an educational tool for knowledge, the highest average is 4.34 is at a high level. The second is the information exchange is beneficial to each other, the average of the 4.10 at a high level. And by the use of polite words creative in conversation on the Internet was average at 3.65 at a high level. The questionnaire asked for opinions or issues in the negative, it was found that the highest mean seeing the use of pirated software, the average of the 3.73 which is at a high level, followed by use of words about sighting wronged, or rude to each other, the average 3.71 which is in high level. According with the sighting of computer application in bullying or frame, the average 3.65, which is at a high level. The comparison of differences on social issues and ethics by discriminating the female man found that the use of critical information is the pirated software. Seeing There were significant differences at the level of 0.05 by male levels found in such issues than females. The problems in the use of online social networks incite misunderstanding each other. Females have found higher significant level 0.05.

Keywords: Social Issues, Ethical Issues, Use of Information Technology.

บทนำ

สังคมสารสนเทศเป็นสังคมที่มีการแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว และเป็นลักษณะของข่าวสาร หรือการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มคน ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการสื่อสารโต้ตอบในลักษณะชุมชน หรือสังคมที่เรียกว่าสังคมเครือข่าย การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเกี่ยวข้องกันกับบุคคล และสังคม โดยบุคคลที่มีความแตกต่าง (Individual) มีการสื่อสารผ่านกลุ่มของสังคมเครือข่าย (Society) เพื่อใช้งานข่าวสารและสารสนเทศร่วมกัน ภายใต้กรอบของคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นตัวเชื่อมโยงให้สังคมและบุคคลสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข หากมีการกระทำผิดกรอบของคุณธรรมจริยธรรม ก็เป็นกระบวนการทางกฎหมาย ซึ่งประกอบไปด้วยกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 (ฉบับที่ 1) พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 2) เป็นต้น

จริยธรรมถือเป็นกรอบแห่งการประพฤติ ในสิ่งที่ดีมีคุณประโยชน์ ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของคนในสังคม สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุกร่มเย็น ส่วนจริยธรรมคอมพิวเตอร์ เป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้มีการใช้คอมพิวเตอร์อย่างมีคุณธรรมจริยธรรม เช่น ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ทำร้ายหรือก่อให้เกิดความเสียหายหรือสร้างความรำคาญแก่ผู้อื่น ไม่ขโมยข้อมูล หรือเข้าถึงข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่ตนเองไม่มีสิทธิ์ ไม่ล่วงละเมิดลิขสิทธิ์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่น ไม่ใช้วาจาจาบจ้วงล่วงเกินหรือหยาบคาย ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ในการหลอกลวง กลั่นแกล้ง หรือฉ้อโกง ไม่เล่นการพนัน ไม่เผยแพร่สิ่งผิดกฎหมาย ไม่เผยแพร่สื่อลามกอนาจาร ไม่นำเข้าข้อมูลที่ล่วงละเมิดต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นต้น การกำหนด คุณธรรมจริยธรรมในสังคมสารสนเทศ เพื่อให้การใช้งานสารสนเทศ มีความสงบเรียบร้อยก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม อันเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้ดีขึ้น

ในการศึกษาวิเคราะห์ถึงประเด็นทางสังคมและจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ มัก จะกล่าวถึงใน 4 ประเด็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย 1. ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล (Information Privacy) ข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกบันทึกไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ 2. ความถูกต้องของข้อมูล (Information Accuracy) ข้อมูลเหล่านี้มีความถูกต้องมากน้อยแค่ไหน 3. ความเป็นเจ้าของของข้อมูล (Information Property) ลิขสิทธิ์หรือความเป็นเจ้าของของข้อมูล 4. การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลในระดับต่าง ๆ ซึ่งประเด็นปัญหาหลักที่เป็นภัยคุกคาม ต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม อันเป็นที่กล่าวถึงอย่างมากมายในยุคปัจจุบันนี้ คือการล่วงละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัว การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล การแอบอ้าง การใช้ภาพและข้อมูลของบุคคลอื่นโดยมิได้รับรู้หรือยินยอม การกระทำดังกล่าวถือเป็นภัยต่อสังคม เป็นการกระทำที่มีความผิดทั้งในระดับคุณธรรมจริยธรรม และมีความผิดตามกฎหมาย

การศึกษาและวิจัยดังกล่าวเป็นการศึกษาเพื่อประเมินถึงประเด็นทางสังคมและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในกลุ่มของนักศึกษา ซึ่งจะเป็แนวทางในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างมีวิจารณ์ญาณและรู้เท่าทัน อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประเด็นทางสังคมและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักศึกษา ในสาขาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
2. เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

“ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิรูป การใช้สื่อโซเชียลมีเดีย (Social Media)” [ม.ป.ป.] โครงการวิจัยเพื่อหากรอบและข้อเสนอแนะกฎหมายสำหรับบริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สามารถสรุปพฤติกรรมจริยธรรมในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ

1. ด้านการละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ การละเมิดสิทธิ์ส่วนบุคคล การเข้าถึงฐานข้อมูลของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลด้านการเงินการธนาคาร หมายเลขบัตรเครดิต

2. ด้านการรบกวนความปลอดภัยของเครือข่าย เช่น การเผยแพร่ไวรัส ทำลายระบบเครือข่ายด้วยการล้างความลับของเครือข่าย การก่อกวน และการสร้างความเสียหายของฐานข้อมูล

3. ด้านการใช้ทางด่วนข้อมูลในทางมิชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรม เช่น การละเมิดลิขสิทธิ์ การข่มขู่ คุกคาม การใช้ข้อมูลค่าขายโพลนัสไร้สายเสียดสี การหมิ่นประมาท สร้างความเสียหาย และความเข้าใจผิดให้เกิดกับบุคคลอื่น การเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติด การเผยแพร่ภาพนิ่ง ภาพวิดีโอ และความรุนแรง และการกระทำผิดกฎหมาย

4. ด้านการก่ออาชญากรรม เช่น การลบข้อมูล การปล่อยข้อมูลขยะเข้าไปรบกวน การต่อสู้ทางการเมือง การก่อวินาศกรรม การลักลอบ การบ่อนทำลายความสงบเรียบร้อยของประเทศโดยการล้างความลับทางทหาร หรือทางด้านความมั่นคงของประเทศต่าง ๆ

5. ด้านการเล่นการพนัน เช่น การเล่นเกมพนันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

6. ด้านภาพลามกอนาจารบนเครือข่าย เช่น การเผยแพร่ภาพโป๊ ภาพอนาจาร ภาพการล่วงละเมิดทางเพศ และภาพการแสดงออกทางเพศในลักษณะต่าง ๆ

7. ด้านการเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่น เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูล การเผยแพร่ ข่าวสารผ่านโฮมเพจของตนเอง และผู้อื่น ให้ความช่วยเหลือตอบ คำถามในกระดานสนทนา ในกระดานข่าวและในห้องสนทนา และคอยสอดส่องดูแลความปลอดภัยบนเครือข่ายโดยเข้าร่วมโครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมบนอินเทอร์เน็ต

พรรณทิพา สาวันตี (2554) ได้ศึกษาความตระหนักต่อการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองน้ำขุ่น ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย พบว่าความตระหนักต่อการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จักรพงษ์ เปรมจิตต์ (2550) ได้ศึกษาจริยธรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต พบว่า การทดสอบสมมติฐานที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ต จำแนกตามเพศ ด้านความเป็นเจ้าของ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.036 จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง ด้านความเป็นส่วนตัว มีค่า Sig. เท่ากับ 0.017

พิเชษฐ รุ่งลาวัลย์ (2550) ได้ศึกษาความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับหลักสูตรด้านคอมพิวเตอร์ในระดับอุดมศึกษา พบว่า ผลการศึกษาความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปในหลักสูตรคอมพิวเตอร์จากความคิดเห็นของอาจารย์ พบว่า โดยภาพรวมสภาพปัญหาและพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับที่ต้องการให้พัฒนามากขึ้น และจากความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต พบว่าโดยภาพรวมสภาพปัญหาและพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปของบัณฑิตด้านคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพคอมพิวเตอร์จากความคิดเห็นของอาจารย์ พบว่าโดยภาพรวมสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับที่ต้องการให้พัฒนามากขึ้น ส่วนความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต พบว่าโดยภาพรวมพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพคอมพิวเตอร์ของบัณฑิตด้านคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก

อรพินทร์ สันติชัยอนันต์ (2549) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยรวมและเป็นรายด้าน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ความมีวินัยและรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนอดกลั้น ความประหยัด และความกตัญญู กตเวทิจำแนกตามเพศ ภูมิลำเนา ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานภาพของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว พบว่า นิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีคุณธรรมและจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับสูง นิสิตนักศึกษาชายและนิสิตนักศึกษาหญิง มีคุณธรรมและจริยธรรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีคุณธรรมและจริยธรรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน มีคุณธรรมและจริยธรรมโดยรวมไม่แตกต่างกัน นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกัน มีคุณธรรมและจริยธรรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีคุณธรรมและจริยธรรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รณวีร์ พาผล (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อการบริโภคสื่อและข่าวสารอย่างชาญฉลาดของเยาวชนในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลการวิเคราะห์ทัศนคติในการบริโภคสื่อและข่าวสารของเยาวชนผู้เข้าการอบรม พบว่า เยาวชนมีทัศนคติในการบริโภคสื่อและข่าวสารอย่างชาญฉลาดที่เป็นไปในทางบวก อยู่ในระดับมากที่สุด 4.01 ที่เป็นไปในทางลบอยู่ในระดับปานกลาง 2.55 (2) การรู้ทันสื่อและข่าวสาร อยู่ในระดับปานกลาง (3) ความตระหนักในผลกระทบของสื่อและข่าวสารที่เป็นไปในทางบวก อยู่ในระดับมาก 3.88 และที่เป็นไปในทางลบ อยู่ในระดับปานกลาง 2.96 (4) ความมั่นคงทางอารมณ์ในการบริโภคสื่อและข่าวสาร ที่เป็นไปในทางบวก อยู่ในระดับมาก 3.90 และที่เป็นไปในทางลบ อยู่ในระดับปานกลาง 2.83

ไพศาล มั่นนอก (2557) ได้ศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาของนักเรียนโรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคม พบว่า คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคม ก่อนดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พบว่า นักเรียนในโรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคมมีคุณธรรมจริยธรรม 4 ด้านโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีความเพียร 2) การมีความขยันอดทน 3) การมีสติปัญญา และ 4) การมีความซื่อสัตย์สุจริต

ดวงพร อุทัยสุริ (2548) ได้ศึกษาศึกษาระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรม เปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามตัวแปรเพศ สภาพครอบครัว อาชีพผู้ปกครอง และระดับชั้นที่ศึกษา และศึกษาข้อเสนอแนะวิธีการปลูกฝังพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ ในจังหวัดสงขลา พบว่า พฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดสงขลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดสงขลาที่อยู่ในระดับชนที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะวิธีการปลูกฝังพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดสงขลา สรุปได้ดังนี้ ควรมีมาตรการในการปลูกฝังนักศึกษาให้มี คุณธรรมจริยธรรม โดยมุ่งเน้นปลูกฝังด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความอดทน และควรจัดกิจกรรมที่เน้นให้ นักศึกษามีส่วนร่วมและร่วมมือกันปฏิบัติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา สาขาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ซึ่งประกอบไปด้วย นักศึกษาในหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรเทียบโอน ในภาคการศึกษาที่ 2/2558 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งการสุ่มตัวอย่างวิธีนี้ สมาชิกของกลุ่มประชากรทุก ๆ หน่วยมีโอกาสเท่า ๆ กันในการได้รับเลือก โดยได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 350 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 248 ชุด วิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยการใช้ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าที (T-Test)

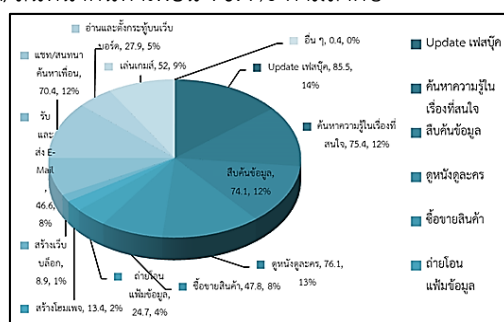
ผลการวิจัย

การศึกษาประเด็นทางสังคม และจริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา ได้ทำการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 248 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์และแปลผล ตามลำดับดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละจำแนกตามกิจกรรมที่นักศึกษาทำบนอินเทอร์เน็ต

กิจกรรมที่ทำ	ไม่เลือก		เลือก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
Update เฟสบุ๊ก	36	14.5	212	85.5
ค้นหาความรู้ที่สนใจ	61	24.6	187	75.4
สืบค้นข้อมูล	64	25.9	183	74.1
ดูหนังดูละคร	59	23.9	188	76.1
ซื้อขายสินค้า	129	52.2	118	47.8
ถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล	186	75.3	61	24.7
สร้างโฮมเพจ	214	86.6	33	13.4
สร้างเว็บบล็อก	225	91.1	22	8.9
รับและส่ง E-Mail	132	53.4	115	46.6
สนทนาค้นหาเพื่อน	73	29.6	174	70.4
อ่านและตั้งกระทู้	178	72.1	69	27.9
เล่นเกมส์	119	48.0	129	52.0
อื่น ๆ	247	99.6	1	0.4

กิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษา กระทำบนอินเทอร์เน็ต ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ ทำกิจกรรมบนอินเทอร์เน็ต โดยการ Update เฟสบุ๊กมากที่สุด 85.5% รองลงมาคือดูหนังดูละคร 76.1% ค้นหาความรู้ในเรื่องที่สนใจ 75.4% สืบค้นข้อมูล 74.1% และแชท/สนทนาค้นหาเพื่อน 70.4% ตามลำดับ

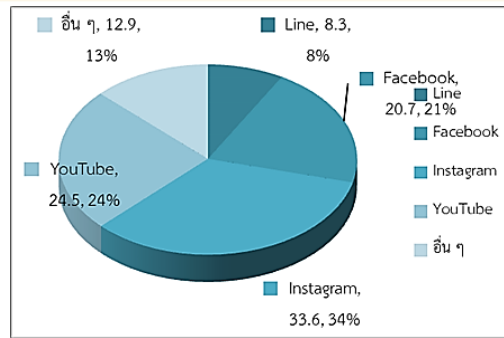

ภาพประกอบ 1 กราฟแสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามกิจกรรมที่นักศึกษาทำบนอินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละจำแนกตามชนิดของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้

กิจกรรมที่ทำ	ไม่เลือก		เลือก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
Line	99	39.9	149	60.1
Facebook	11	4.4	237	95.6
Instagram	155	62.5	93	37.5
YouTube	125	50.4	123	49.6
อื่น ๆ	242	97.6	6	2.4

สื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ Facebook จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 95.6 รองลงมา Line จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 และ YouTube จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 ตามลำดับ

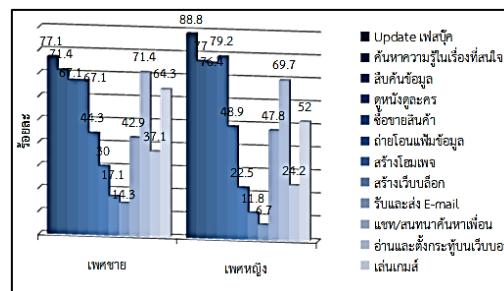

ภาพประกอบ 2 กราฟแสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามชนิดของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละจำแนกตามกิจกรรมที่นักศึกษาทำบนอินเทอร์เน็ต

กิจกรรมที่ทำ	ชาย		หญิง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
Update เฟสบุ๊ก	54	77.1	158	88.8
ค้นหาความรู้ที่สนใจ	50	71.4	137	77.0
สืบค้นข้อมูล	47	67.1	136	76.4
ดูหนังดูละคร	47	67.1	141	79.2
ซื้อขายสินค้า	31	44.3	87	48.9
ถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล	21	30.0	40	22.5
สร้างโฮมเพจ	12	17.1	21	11.8
สร้างเว็บบล็อก	10	14.3	12	6.7
รับและส่ง E-Mail	30	42.9	85	47.8
สนทนาค้นหาเพื่อน	50	71.4	124	69.7
อ่านและตั้งกระทู้	26	37.1	43	24.2
เล่นเกมส์	45	64.3	84	47.2

กิจกรรมที่นักศึกษาชอบทำมากที่สุดบนอินเทอร์เน็ต จำแนกตามกลุ่มเพศชายและเพศหญิง กิจกรรมที่ทำมากที่สุด คือ การ Update เฟสบุ๊ก คิดเป็น 85.5% โดยกลุ่มเพศหญิงมีกิจกรรม update เฟสบุ๊ก ที่ 88.8% ซึ่งสูงกว่าเพศชาย ที่ทำกิจกรรมดังกล่าว คิดเป็น 77.1% รองลงมาคือ ดูหนังดูละคร 75.8% โดยกลุ่มเพศหญิงมีกิจกรรมในการดูหนังดูละครคิดเป็น 79.2% ซึ่งสูงกว่ากลุ่มเพศชายที่มีกิจกรรมการดูหนังดูละคร คิดเป็น 67.1% ตามด้วยการค้นหาความรู้ในเรื่องที่สนใจ 75.4% คิดเป็น โดยเพศหญิงมีกิจกรรมในการค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่สนใจบนอินเทอร์เน็ตที่ระดับ 77.0% สูงกว่าเพศชายที่ระดับ 71.4%

ภาพประกอบ 3 กราฟแสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามชนิดของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความคิดเห็น	ผลการศึกษา		
	\bar{X}	SD	การแปลความหมาย
1. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้	4.34	.590	ระดับการใช่มาก
2. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร	3.35	.668	ระดับการใชปานกลาง
3. ท่านแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อกันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	4.10	.640	ระดับการใช่มาก
4. ท่านใช้ถ้อยคำที่สุภาพและสร้างสรรค์ในการสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.98	.714	ระดับการใช่มาก
5. ท่านให้ความช่วยเหลือ ตอบกระทุ้ หรือ ตอบคำถามที่เป็นประโยชน์บนอินเทอร์เน็ต	3.62	.865	ระดับการใช่มาก
6. ท่านใช้ข้อมูลข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ	3.96	.675	ระดับการใช่มาก
7. ท่านมักพบเห็นการใช้โปรแกรมละเมิดลิขสิทธิ์	3.73	.851	ระดับการใช่มาก
8. ท่านมักพบเห็นการเล่นการพนันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.37	1.01	ระดับการใชปานกลาง
9. ท่านมักพบเห็นการซื้อขายยาเสพติดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	2.77	1.31	ระดับการใชปานกลาง
10. ท่านมักพบเห็นการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการหลอก ลวง หรือฉ้อโกงกัน	3.46	1.09	ระดับการใชปานกลาง
11. ท่านมักพบเห็นการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกลั่นแกล้งหรือใส่ร้ายกัน	3.65	.983	ระดับการใช่มาก
12. ท่านมักพบเห็นการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อก่อความเสียหายหรือสร้างความรำคาญต่อกัน	3.56	.967	ระดับการใช่มาก
13. ท่านมักพบเห็นการเ้าจากจาบจ้วงล่วงเกินหรือหยาบคายต่อกันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.71	.943	ระดับการใช่มาก
14. ท่านมักพบเห็นการล่วงละเมิดสิทธิ์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.52	.931	ระดับการใช่มาก
15. ท่านมักพบเห็นการขโมยข้อมูล หรือเข้าถึงข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่ตนเองไม่มีสิทธิ์	3.37	.993	ระดับการใชปานกลาง
16. ท่านมักพบเห็นการซื้อขายสินค้าที่ผิดกฎหมายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.11	1.09	ระดับการใชปานกลาง
17. ท่านมักพบเห็นการเผยแพร่สื่อลามกอนาจารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.54	1.05	ระดับการใช่มาก
18. ท่านมักพบเห็นการติดต่อภาพที่ไม่เหมาะสมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.63	1.01	ระดับการใช่มาก
19. ท่านมักพบเห็นการปลอมแปลงโดยนำ e-mail ของบุคคลอื่นไปใช้	3.23	1.09	ระดับการใชปานกลาง
20. ท่านมักพบเห็นการปลอมแปลงโดยใช้ชื่อและนามสกุลของผู้อื่น	3.42	1.03	ระดับการใชปานกลาง
21. ท่านมักพบเห็นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการข่มขู่คุกคาม	3.35	1.04	ระดับการใชปานกลาง
22. ท่านมักพบเห็นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อยุ้งให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน	3.65	.950	ระดับการใช่มาก
23. ท่านมักพบการแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันอย่างรุนแรงบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.61	.950	ระดับการใช่มาก

ความคิดเห็น	ผลการศึกษา		
	X	SD	การแปลความหมาย
24. ท่านมักพบเห็นการการสอดแนม แก้มือ หรือเปิดดูเพิ่มของผู้อื่น	3.35	1.015	ระดับการใช้ปานกลาง
25. ท่านมักพบเห็นการเผยแพร่ข้อมูลที่ลวงละเมิดต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	3.41	1.13	ระดับการใช้ปานกลาง

ความคิดเห็นในประเด็นทางสังคมและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับการใช้มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามด้านบวก ข้อที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือ ท่านมักใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.34 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือท่านแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อกันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ตามด้วย ท่านใช้ถ้อยคำที่สุภาพและสร้างสรรค์ในการสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อคำถามด้านลบ พบว่า ข้อที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือ ท่านมักพบเห็นการใช้โปรแกรมละเมิดลิขสิทธิ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านมักพบเห็นการฉ้อโกงจิวาล่งเงิน หรือหายากยต่อกันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ตามด้วย ท่านมักพบเห็นการใช้คอมพิวเตอร์ในการกลั่นแกล้งหรือใส่ร้ายกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และเท่ากับกับข้อ ท่านมักพบเห็นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อยุยงให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ประเด็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีระดับการใช้งานทั้งในด้านบวกและด้านลบ ซึ่งด้านบวกแสดงถึง การมีทัศนคติและความรับผิดชอบที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น ส่วนข้อคำถามด้านลบ แสดงให้เห็นถึงความน่าเป็นห่วงในประเด็นปัญหาที่ยังเกิดขึ้นแบบซ้ำซ้อนในสังคม ซึ่งจะต้องหามาตรการและวิธีการในการบรรเทาปัญหาทางสังคมและจริยธรรมในการใช้งานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศต่อไป

การศึกษาการเปรียบเทียบความแตกต่างด้านความคิดเห็นในการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า ประเด็นที่ 6 การใช้ข้อมูลข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ (Sig = 0.016) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีความคิดเห็นที่ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าเพศหญิง ส่วนประเด็นที่ 7 ท่านมักพบเห็นการใช้โปรแกรมละเมิดลิขสิทธิ์ (Sig = .000) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมักพบเห็นโปรแกรมละเมิดลิขสิทธิ์สูงกว่าเพศหญิง และในประเด็นที่ 8 ซึ่งมักพบเห็นการเล่นการพนันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Sig = .000) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีการพบเห็นการเล่นการพนันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสูงกว่าเพศหญิง ตามด้วยประเด็นที่ 22 ท่านมักพบเห็นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อยุยงให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน (Sig = .050) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมักพบเห็นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อยุยงให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกันมากกว่าเพศชาย

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการข้าราชการชั้นเคื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ. [ม.ป.ป.]. รายงานเรื่อง “ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิรูป การใช้สื่อโซเชียลมีเดีย. กรุงเทพฯ: สำนักกรรมการธิการ 1 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ.
- จักรพงษ์ เปรมจิตต์. (2554). จริยธรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต. การค้นคว้าอิสระ สาขาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- ดวงพร อุทัยสุริ. (2548). *ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.*
- พรรณทิพา สาวันตี. (2554). *การศึกษาค้นคว้าความตระหนักรู้ต่อการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองน้ำขุ่น. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- พิเชษฐ รุ่งลาวัลย์. (2550). *การศึกษาค้นคว้าความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับ หลักสูตรด้านคอมพิวเตอร์ในระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.*
- ไพศาล มั่นอก. (2557). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก: กรณีศึกษาของนักเรียนโรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคม. วารสารสุทธิปริทัศน์, 28(88), หน้า 99-117.*
- ธณวีร์ พาผล. (2556). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อการบริโภคสื่อและข่าวสารอย่างชาญฉลาดของเยาวชนในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่, รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.*
- อรพินทร์ สันติชัยอนันต์. (2549). *การศึกษาและเปรียบเทียบคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*